

Наукова праця майбутнього вчителя фізичної культури: курсова робота крок за кроком
(методичні рекомендації)

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Середня освіта (Фізична культура)»
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за предметною спеціальністю
014.11. Середня освіта (Фізична культура)
НАУКОВА ПРАЦЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ:
КУРСОВА РОБОТА КРОК ЗА КРОКОМ
(методичні рекомендації)

Луцьк, 2025

Наукова праця майбутнього вчителя фізичної культури: курсова робота крок за кроком
(методичні рекомендації)

УДК: 378.147:796(075.8)

Розглянуто на засіданні кафедри теорії та методики фізичного виховання
Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної
ради (протокол №2 від 17.09.2025 р.)

Друкується за ухвалою Вченої ради факультету початкової освіти та фізичної
культури Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської
обласної ради (протокол №2 від 25.09.2025 р.).

Рецензенти:

Кліш І.С. Кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри теорії та
методики фізичної культури Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний
коледжу»

Волинської обласної ради.

Дишко О.Л. Кандидат пед. наук, доцент кафедри теорії та методики фізичної
культури Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледжу» Волинської
обласної ради

Наукова праця майбутнього вчителя фізичної культури: курсова робота крок за кроком:
методичні рекомендації / Уклад. Н.Денисенко. Луцьк : Вежа-Друк, 2025. 28с.

Анотація. Методичні рекомендації є додатком до загальноприйнятих вимог щодо
написання курсових робіт, підготовленим з урахуванням специфіки освітнього процесу саме
в Луцькому педагогічному коледжі та особливостей фаху «Фізична культура». Документ
містить чіткий алгоритм організації науково-дослідної діяльності здобувачів освіти
спеціальності «Середня освіта (Фізична культура)», охоплюючи як загальні вимоги до
структури, змісту, оформлення та захисту курсової роботи, так і галузеві особливості
проведення педагогічного експерименту у сфері фізичного виховання. Особливу увагу
приділено методичному наповненню курсових робіт відповідно до сучасних викликів Нової
української школи. Розкрито прикладну цінність досліджень у таких напрямках, як: рухливі та
народні ігри для мотивації й активного відпочинку школярів; інклюзивна фізична культура та
робота з учнями в спеціальних медичних групах; впровадження нових видів спорту;
актуальні питання теорії, історії та методики фізичного виховання; туризм, анімація,
оздоровчі технології в освітньому процесі.

У документі запропоновано нову тематику курсових робіт за зазначеними напрямками,
що відповідає сучасним освітнім тенденціям, запитам шкільної практики та орієнтується на
розвиток дослідницької, методичної та комунікативної компетентностей здобувачів освіти.
Зміст рекомендацій включає: зразки правильного й помилкового формулювання тем,
визначення мети, об'єкта й предмета дослідження, розробку практичної частини, етапи
педагогічного експерименту, поради щодо оформлення матеріалів і підготовки до захисту.

Рекомендації сприятимуть підвищенню якості підготовки студентів до виконання
курсів робіт, розвитку їхньої академічної доброчесності, професійної автономії та
здатності впроваджувати результати власних досліджень у шкільну фізкультурну практику.

Рекомендовано для здобувачів освіти педагогічних закладів вищої освіти, науково-
педагогічних працівників та керівників курсових робіт.

УДК: 378.147:796(075.8)

© Комунальний заклад вищої освіти
«Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, 2025 рік

Передмова

У сучасному освітньому просторі України, особливо в умовах реформування системи загальної середньої освіти відповідно до концепції Нової української школи, зростають вимоги до фахової підготовки майбутніх учителів фізичної культури. Сьогодні педагог уже не є просто виконавцем навчальної програми – він стає ініціатором змін, аналітиком, інноватором і дослідником, здатним критично оцінювати реалії шкільного життя та впроваджувати ефективні педагогічні рішення з урахуванням вікових, психофізіологічних та інклюзивних потреб учнів.

У цьому контексті **курслова робота** набуває нового змісту: вона є не лише формальною вимогою навчального плану, а **дієвим інструментом формування дослідницької, професійно-комунікативної, методичної та аналітичної компетентностей** майбутнього фахівця. Вона відкриває студентам можливість осмислити та перевірити на практиці ті принципи, методи та підходи, що закладені в освітньо-професійну програму спеціальності **«Середня освіта (Фізична культура)»**.

Розробка курсових робіт у напрямках, пов'язаних із рухливими й народними іграми, інноваційними видами спорту, інклюзивною фізичною культурою, теорією і методикою фізичного виховання та роботою зі спеціальними медичними групами, сприяє реалізації важливих програмних результатів навчання (ПРН), зокрема:

- **Знання:**

РН-3 1, 2, 4 – інтеграція педагогічних, анатоμο-фізіологічних, біомеханічних знань у проектування навчального процесу;
РН-3 5, 6, 8 – вибір методів навчання, забезпечення гігієнічної безпеки, впровадження новітніх форм фізкультурної діяльності згідно з потребами НУШ.

- **Уміння:**

РН-У/Н-1 – повноцінна науково-дослідницька діяльність: від формулювання проблеми до представлення результатів;
РН-У/Н-5, 6 – розробка індивідуальних програм, методичних матеріалів для учнів з різними освітніми потребами;
РН-У/Н-2, 4 – об'єктивне оцінювання рівня рухової активності, аналіз психофізіологічних характеристик учнів.

Наукова праця майбутнього вчителя фізичної культури: курсова робота крок за кроком
(методичні рекомендації)

- **Комунікація:**

РН-К.1, К.2, К.4, К.5 – побудова якісної взаємодії з учнями, батьками та колегами, ефективне використання цифрових інструментів, презентація результатів дослідження;

РН-К.6 – адаптація змісту фізичної підготовки до індивідуальних запитів і обставин, у тому числі – в умовах інклюзивного навчання чи НУШ.

- **Відповідальність і автономія:**

РН-В/А-1, 2 – педагогічна рефлексія, дотримання академічної доброчесності, створення безпечного освітнього середовища;

РН-В/А-4 – розуміння ролі вчителя фізичної культури як агента соціальних змін і національної єдності.

Методичні рекомендації, подані в цьому документі, покликані структуровано провести студента через усі етапи курсового дослідження – від вибору теми й постановки мети до оформлення результатів, написання висновків та підготовки до захисту. Окрему увагу приділено розробці практичної частини, де майбутній учитель має продемонструвати вміння інтегрувати теоретичні знання в реальний освітній контекст: створити урок, сценарій заходу, програму занять для спеціальної групи або спортивно-анімаційний модуль.

Документ містить також зразки тем курсових робіт, типові помилки, приклади об'єкта й предмета дослідження, а також рекомендації щодо апробації й використання результатів у педагогічній практиці. Значна увага приділяється формуванню академічної культури, зокрема дотриманню етичних, методичних та наукових стандартів при підготовці та реалізації дослідницького проекту.

Таким чином, курсова робота – це не лише форма контролю, а й потужний ресурс професійного зростання студента, що дозволяє не тільки застосувати отримані знання, а й створити продукт, який матиме реальну педагогічну, оздоровчу та соціокультурну цінність.

Ці методичні рекомендації допоможуть студентам та їхнім науковим керівникам грамотно вибудувати науковий пошук, відповідно до вимог ОПП та принципів компетентнісного навчання, і забезпечать належний рівень професійної підготовки нового покоління вчителів фізичної культури.

1. Загальні положення

1. Мета документу: описати методичні вимоги до оформлення, структури, змісту та захисту курсової роботи студентів факультету/кафедри фізичної культури.

2. Курсова робота як вид навчальної роботи: її значення для професійної підготовки майбутнього учителя фізичної культури (розвиток дослідницьких умінь, методичної компетентності тощо).

3. Термін виконання, обсяг, критерії оцінювання.

2. Вимоги до тематики та вибору теми

1. Тематика повинна відповідати профілю підготовки: фізична культура, методика навчання фізичного виховання, оздоровча фізична культура, спортивно-педагогічна діяльність.

2. Процедура вибору теми:

- узгодження з керівником;
- врахування науково-педагогічного спрямування кафедри;
- урахування актуальності, практичної значущості, наявності джерел.

3. Формулювання теми: коротко, чітко, з дієсловом-дією (наприклад: «Методика формування рухової активності учнів середньої школи засобами ігрових технологій»).

3. Структура курсової роботи

Типова структура включає такі розділи:

- Титульний аркуш (за зразком у ВНЗ).
- Зміст (з переліком розділів, підрозділів, сторінок).
- Вступ: обґрунтування теми, актуальність, мета, завдання, об'єкт і предмет, гіпотеза (за наявності), методи дослідження, короткий опис структури роботи.
- Основна частина:
  - **Розділ 1.** Теоретичні засади (аналіз літератури, наукових джерел, нормативно-правового забезпечення з теми).
  - **Розділ 2.** Методика / емпіричне дослідження (опис методики, експерименту, методів, вибірки, матеріалу, результати, їх аналіз).
  - **Розділ 3.** Практична частина / рекомендації (розробка методичних рекомендацій, програм, конспектів уроків чи модулів із фізичної культури, їх апробація).

Висновки: узагальнення результатів, чи досягнута мета і виконані завдання, практичні аспекти, перспективи подальших досліджень.

- Список використаних джерел (за стандартом оформлення: наприклад, ДСТУ 8302:2015 або внутрішній стандарт ВНЗ).
- **Додатки** (за потребою: анкети, таблиці, графіки, конспекти уроків, фотоматеріали тощо).

4. Оформлення роботи

1. Обсяг: зазвичай **25-30** – сторінок (основного тексту).
2. Шрифт: Times New Roman, 14 pt, міжрядковий інтервал 1,5, поля: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє/нижнє – 20 мм (або за стандартом ВНЗ).
3. Нумерація сторінок: арабські цифри, заголовок «Зміст» не нумерується, титульний аркуш – не нумерується, але враховується.
4. Заголовки розділів: назва розділу – великі літери, жирний; назва підрозділів – малі літери, жирний.
5. Таблиці та рисунки: мають назви («Таблиця 1.1. ...», «Рисунок 1.1. ...»), текст під таблицею/рисунком пояснювальний. Посилання на них у тексті: «(таблицю 1.1)».
6. Список джерел оформлюється відповідно до стандарту, розміщується після висновків.
7. Додатки: оформляються після списку джерел, мають заголовок «**Додаток А**» тощо, назви, надаються примірником окремо, якщо потрібно.

5. Методика дослідження

1. Методи: аналіз літератури, педагогічне спостереження, анкетування, тестування, педагогічний експеримент, статистична обробка.
2. Опис вибірки: хто, коли, де, скільки учнів/груп, умови проведення.
3. Організація експерименту (за наявності): етапи, контрольна й експериментальна групи, методика втручання.
4. Обробка результатів: таблиці, графіки, інтерпретація, порівняння, використання статистичних методів (якщо потрібно).
5. Етика дослідження: згода учасників, анонімність, збереження конфіденційності (за потреби).

У курсовій роботі з фізичного виховання методика дослідження має тісно відповідати **освітньому компоненту** та обраній тематиці. Основна мета – не лише виявити певні педагогічні закономірності, а й обґрунтувати ефективність конкретних методик, засобів або форм організації фізкультурно-оздоровчої чи спортивно-ігрової діяльності.

5.1. Основні методи дослідження

Залежно від теми курсової роботи студент може використовувати такі методи:

- **Аналіз науково-методичної літератури та нормативних документів** – для обґрунтування актуальності, визначення понять, формулювання гіпотези (за потребою).
- **Педагогічне спостереження** – під час уроків, тренувань, анімаційних або туристичних заходів.
- **Анкетування і опитування** – серед учнів, учителів, батьків, особливо актуально для тем про гігієнічний супровід, мотивацію до занять, оцінку ефективності нових методів.
- **Педагогічне тестування** – використовується для визначення рівня фізичної підготовленості (наприклад, у роботах про методіку викладання або нові види спорту).
- **Педагогічний експеримент** – з метою перевірки ефективності розробленої програми, заняття або методики.
- **Математично-статистичні методи** – для обробки результатів тестування, анкет, експериментальних даних (середнє арифметичне, відсотки, t-критерій Стьюдента тощо).

Наприклад: у дослідженні з теми «Ігри та забави як засіб активного відпочинку молодших школярів» можна застосовувати анкетування (для вивчення інтересів), тестування (оцінка рухової активності до/після ігор), спостереження (емоційна залученість).

5.2. Вибірка дослідження

- **Хто:** учні різного віку, студенти, вчителі, тренери тощо.
- **Де:** ЗЗСО, спеціалізовані заклади (наприклад, з інклюзивною освітою), гуртки, секції, літні табори, школи НУШ.
- **Кількість:** конкретно вказується (наприклад: 2 класи – 56 учнів).
- **Умови:** вказуються особливості проведення дослідження – наприклад, у зимовий період, в рамках позакласної роботи, в умовах дистанційного навчання тощо.

5.3. Організація педагогічного експерименту

Етапи:

констатувальний (виявлення початкового стану);

формульвальний (впровадження авторської методики або елементів);

контрольний (підсумкове оцінювання).

Наукова праця майбутнього вчителя фізичної культури: курсова робота крок за кроком (методичні рекомендації)

Групи: контрольна (традиційні методика) і експериментальна (нова методика, модифікована гра, специфічне заняття тощо).

Інтервенція (втручання): описується чітко — які зміни, нововведення були впроваджені (наприклад, новий комплекс вправ, авторська програма, ігровий модуль з елементами корфболу або анімації).

5.4. Обробка результатів

1. Використовуються таблиці, графіки, діаграми.
2. Дані порівнюються до/після експерименту, між групами, за статтю, віком тощо.
3. Оцінюється достовірність змін (висновок: чи ефективна запропонована методика).

5.5. Етика дослідження

1. Згода на участь у дослідженні (особливо, якщо працюєте з учнями).
2. Забезпечення конфіденційності та добровільності.
3. Дотримання вимог безпеки та гігієни (особливо в дослідженнях у спеціальних медичних групах).

6. Практична частина та її оформлення

1. Уроки, модулі, заходи: конспекти, програми, сценарії - мають бути актуальними, адаптованими під вікову категорію, з чіткими метою, завданнями, методами й формами.
2. Апробація (за можливості): де, коли, результати.
3. Рекомендації: для педагогів фізичної культури, школи, профілактики, розвитку фізичної активності.
4. Ілюстрування: фотографії, схеми, таблиці для наочності. Обов'язкове посилання на додатки.

6.1. Розробка уроків, модулів, програм, заходів

- **Конспекти уроків фізичної культури**, складених відповідно до Державного стандарту (НУШ, базова середня освіта).
- **Анімаційні заходи** (фізкультурні свята, флешмоби, квести).
- **Ігрові модулі** для позаурочних занять (забави, рухливі ігри).
- **Програми занять** для спеціальних медичних груп (з урахуванням гігієнічного супроводу).
- **Навчальні модулі** з туризму, нових видів спорту (фрізбі, петанк, скелелазіння тощо).

Наукова праця майбутнього вчителя фізичної культури: курсова робота крок за кроком (методичні рекомендації)

Приклад: У темі «Методика навчання основам нових видів спорту (скандинавська ходьба)» у практичній частині доцільно представити цикл занять, критерії техніки, рекомендовані вправи, результати впровадження.

6.2. Апробація

- **Де та коли** відбувалася апробація (урок, гурткова робота, табір).
- **Які результати:** покращення фізичної підготовленості, підвищення мотивації, позитивна динаміка тощо.
- **Оцінка педагогом чи керівником практики** (якщо є).

6.3. Практичні рекомендації

1. Як інтегрувати нові форми в уроки та позаурочну діяльність.
2. Які вправи найкраще підходять для певного віку або медичної групи.
3. Як адаптувати програму до реальних умов школи (матеріально-технічна база, час).

6.4. Ілюстративний матеріал

- **Фото:** фрагменти занять, заходів.
- **Схеми:** маршрути туристичних подорожей, структури уроків, комплекси ритмічної гімнастики, сценарії спортивно-масових заходів....
- **Таблиці:** динаміка змін, програми занять.
- **Вказівка на додатки:** у тексті – «(див. Додаток А)».

7. Висновки

1. Коротке узагальнення основних результатів дослідження чи методичної роботи.
2. Оцінка виконання завдань, досягнення мети.
3. Практична значущість: що рекомендовано для школи, вчителя фізичної культури, учнів.
4. Перспективи подальших досліджень або впровадження.
5. Обмеження дослідження (якщо були) та шляхи їх подолання.

ЗРАЗОК №1 ДЛЯ ОРІЄНТАЦІЇ СТУДЕНТІВ

Освітній компонент «Ігри та забави для активного відпочинку»

Освітній компонент	Тема дослідження	Об'єкт дослідження	Предмет дослідження	Завдання	Зразок стислого висновку
Ігри та забави для активного відпочинку	Використання рухливих ігор під час перерв для зниження	Процес фізичного виховання учнів молодшого	Вплив рухливих ігор на рівень психофізіологічної активності молодших	1. Проаналізувати наукову літературу щодо ролі	Проведене дослідження засвідчило позитивний вплив запропонованих

Наукова праця майбутнього вчителя фізичної культури: курсова робота крок за кроком
(методичні рекомендації)

Освітній компонент	Тема дослідження	Об'єкт дослідження	Предмет дослідження	Завдання	Зразок стислого висновку
у	втомлюваності молодших школярів	шкільного віку	школярів під час перерв	рухливих ігор у відновленні працездатності 2. Дослідити рівень втоми в учнів 2–4 класів після традиційного навчального дня 3. Розробити комплекс рухливих ігор для використання на динамічних паузах. 4. Перевірити ефективність комплексу в умовах шкільної перерви.	рухливих ігор на психофізіологічний стан учнів молодших класів. За результатами тестування рівень втоми знизився на 18 % у порівнянні з контрольною групою. Учні стали більш зосередженими та активними після перерв з ігровими вправами. Рекомендовано впроваджувати короткі ігрові паузи у структуру навчального дня в межах здоров'язбережувальних технологій НУШ.

ЗРАЗОК №2 ДЛЯ ОРІЄНТАЦІЇ СТУДЕНТІВ

Освітній компонент: Методика навчання основам нових видів спорту

Освітній компонент	Тема дослідження	Об'єкт дослідження	Предмет дослідження	Завдання	Зразок висновків
Методика навчання основам нових видів спорту	Методика навчання учнів 5–6 класів елементам флорболу на уроках фізичної культури	Процес навчання фізичної культури в основній школі	Методичні особливості навчання техніки гри у флорбол серед учнів 5–6 класів	1. Вивчити історію виникнення та розвиток флорболу як нового виду спорту. 2. Проаналізувати психофізіологічні особливості учнів 5–6 класів у контексті навчання командній грі. 3. Розробити	У ході дослідження було встановлено, що включення флорболу до змісту уроків фізичної культури підвищує мотивацію учнів до занять, сприяє розвитку координаційних і швидко-силових якостей. Після реалізації міні-модуля 86 % учнів експериментальної

Наукова праця майбутнього вчителя фізичної культури: курсова робота крок за кроком
(методичні рекомендації)

Освітній компонент	Тема дослідження	Об'єкт дослідження	Предмет дослідження	Завдання	Зразок висновків
				навчальний міні-модуль з елементами флорболу для 6 уроків. 4. Провести педагогічний експеримент і виявити динаміку навичок у грі. 5. Надати методичні рекомендації щодо інтеграції флорболу в шкільну програму.	групи показали кращі результати у тестах на швидкість реакції та техніку володіння ключкою. Методика навчання виявилася ефективною за умови поступового ускладнення вправ і наочного демонстрування елементів гри. Рекомендується запроваджувати флорбол як варіативний модуль у програму фізичного виховання.

8. Типові помилки, яких слід уникати

1. Розпливчата формулювання теми, надто широка тема.
2. Брак власного внеску або апробації матеріалів.
3. Необґрунтований вибір методів або неправильне їх застосування.
4. Порушення структури, нестандартне оформлення, помилки в оформленні бібліографії.
5. Відсутність конкретних рекомендацій для педагогічної практики.
6. Переклад чужих матеріалів без адаптації до контексту української школи та специфіки фізичної культури.

Приклади невдалих тем курсових робіт

Невдала тема	Чому невдала?	Що незрозуміло?
<i>Фізична культура в школі</i>	Надто загальна, не містить конкретного напрямку	Об'єкт і предмет не визначити, немає фокусу (який аспект? яка вікова група?)
<i>Вплив спорту на дітей</i>	Тема занадто широка і неконкретна	Який саме вид спорту? Який вік дітей? Який саме «вплив» – фізичний, психологічний, соціальний?
<i>Методика проведення занять</i>	Не вказано, з якого предмета або за якою темою	Занять яких? Уроків фізичної культури? Секції з виду спорту? Груп оздоровчої фізкультури?
<i>Ігри в початковій</i>	Занадто загальна тема, без	Які ігри - рухливі, спортивні, настільні?

Наукова праця майбутнього вчителя фізичної культури: курсова робота крок за кроком
(методичні рекомендації)

Невдала тема	Чому невдала?	Що незрозуміло?
<i>школі</i>	акценту	Для чого ігор - навчання, розвиток, дозволя?
<i>Активність учнів на уроці фізкультури</i>	Тема є описовою і не має дослідницької спрямованості	Яка саме активність: фізична, когнітивна, емоційна? Які умови впливу на неї?
<i>Нові види спорту у школі</i>	Звучить сучасно, але незрозуміло, що саме досліджується	Які види спорту? Для кого? В який спосіб? Чи йдеться про навчання, впровадження, популяризацію?

Як переформулювати невдалу тему вдало?

Невдала тема	Удосконалена (придатна для дослідження)
<i>Фізична культура в школі</i>	Методика розвитку витривалості учнів 7–8 класів на уроках фізичної культури
<i>Вплив спорту на дітей</i>	Вплив занять мініфутболом на фізичну підготовленість хлопців 10–11 років
<i>Методика проведення занять</i>	Методика проведення фізкультурно-оздоровчих занять у спеціальних медичних групах
<i>Ігри в початковій школі</i>	Використання рухливих ігор для підвищення моторної активності учнів 2 класу
<i>Активність учнів на уроці фізкультури</i>	Фактори, що впливають на рухову активність учнів середньої школи під час уроків фізичної культури
<i>Нові види спорту у школі</i>	Методика навчання елементам петанку учнів 5–6 класів на уроках фізичної культури

9. Використані джерела

1. Перелік літератури: монографії, підручники, навчальні посібники, статті, нормативні документи (наприклад, стандарти фізичного виховання).
2. Оформлення: прізвище, ініціали автора, рік, назва, видавництво, сторінки; для статей – назва журналу, номер, сторінки.
3. У тексті курсової роботи – обов'язкове посилання на джерело (у квадратних дужках або у відповідності до локального стандарту).

10. Додатки

1. Анкети, опитувальники, тестові матеріали, таблиці результатів, діаграми, фотоматеріали, розробки уроків.
2. Оформлення: кожен додаток має свою назву та номер (Додаток А, Б...), наводиться у тексті як «(див. Додаток А)».
3. Матеріали можуть бути в окремому файлі чи окремому блоці в кінці роботи.

11. Захист курсової роботи

Наукова праця майбутнього вчителя фізичної культури: курсова робота крок за кроком
(методичні рекомендації)

1. Підготовка презентації: коротко, структуровано – проблема, мета, методи, результати, висновки.

2. Час виступу -погоджено на кафедрі.

3. Відповіді на питання: підготуйтеся аргументовано відповісти на питання керівника чи комісії, показати практичну значущість, вміння застосовувати методику.

4. Критерії оцінювання: новизна/актуальність, методологічна обґрунтованість, логічна структура, оформлення, якість презентації, відповідь на питання.

12. Приклади і повна тематика тем курсових робіт подана у додатках.

13. Контрольні питання до керівника

1. Чи тема курсової роботи чітка, актуальна і відповідає профілю фізичної культури?

2. Чи визначена мета, предмет і об'єкт дослідження?

3. Які методи використано і чи вони адекватні меті дослідження?

4. Чи є власна методична розробка, апробація, практичні рекомендації?

5. Чи відповідає оформлення (шрифт, поля, структура) вимогам кафедри/університету?

6. Чи правильно оформлено список джерел та додатки?

ТЕМАТИЧНІ НАПРЯМКИ

1. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«ІГРИ ТА ЗАБАВИ ДЛЯ АКТИВНОГО ВІДПОЧИНКУ»

1. Роль рухливих ігор у формуванні фізичної активності учнів початкової школи.
2. Використання ігрових технологій у змісті сучасного уроку фізичної культури.
3. Вплив спортивних ігор на розвиток комунікативних навичок дітей середнього шкільного віку.
4. Особливості організації рухливих ігор для молодших школярів у позаурочний час.
5. Активний відпочинок як засіб зниження навчального навантаження у підлітків.
6. Рухливі ігри як інструмент розвитку соціальної взаємодії в інклюзивних класах.
7. Використання народних ігор у вихованні фізичної культури молодших школярів.
8. Організація спортивно-ігрових пауз на уроках для профілактики стомлюваності учнів.
9. Педагогічні умови формування інтересу до активного відпочинку в учнів старшого шкільного віку.
10. Використання сучасних інтерактивних ігор (Cool Games, фрізбі, флорбол) на уроках фізичної культури.
11. Рухливі ігри як засіб розвитку швидкісно-силових здібностей у дітей різного віку.

Наукова праця майбутнього вчителя фізичної культури: курсова робота крок за кроком
(методичні рекомендації)

12. Активний відпочинок на природі як чинник гармонійного розвитку школярів.
13. Використання спортивних ігор для профілактики девіантної поведінки підлітків.
14. Роль ігор з елементами змагання у вихованні лідерських якостей учнів.
15. Використання ігрових завдань у фізкультурно-оздоровчих заходах у школі.
16. Особливості проведення рухливих ігор у групах продовженого дня.
17. Спортивно-оздоровчі квести як форма активного дозвілля дітей і підлітків.
18. Використання ігор з м'ячем у розвитку координаційних здібностей учнів.
19. Організація активних перерв у закладі загальної середньої освіти.
20. Рухливі ігри та активний відпочинок як засіб профілактики гіподинамії школярів.

2. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСНОВАМ НОВИХ ВИДІВ СПОРТУ»

1. Методичні підходи до навчання основам фрізбі у закладі загальної середньої освіти.
2. Методика формування базових навичок корфболу у школярів середніх класів.
3. Використання ігрових технологій у навчанні основам флорболу.
4. Методичні особливості оволодіння технікою петанк у молодшій школі.
5. Педагогічні умови навчання основам бадмінтону в закладах загальної середньої освіти.

6. Методика навчання технічним діям у тхеквондо для школярів різних вікових груп.
7. Організація навчання основам сквошу в умовах шкільного курсу фізичної культури.
8. Методичні підходи до навчання бейсболу у старших класах.
9. Методика навчання основам регбі-5 у шкільному середовищі.
10. Педагогічні аспекти навчання учнів середньої школи основам стрітболу.
11. Методичні особливості навчання основам чирлідінгу в закладах загальної середньої освіти.
12. Розробка і впровадження методики навчання учнів початкової школи основам гандболу.
13. Методика навчання базовим елементам дитячої легкої атлетики у шкільній практиці.
14. Використання змагально-ігрових форм у навчанні основам кросфіту для підлітків.
15. Методичні основи формування навичок скандинавської ходьби у шкільному середовищі.
16. Методика навчання учнів старших класів основам функціонального тренінгу.
17. Використання інноваційних підходів у навчанні школярів основам степ-аеробіки.
18. Аналіз модельних програм з фізичної культури для 5–11 класів: можливості інтеграції нових видів спорту (флорбол, фрізбі, корфбол).
19. Організація та методика навчання школярів основам спортивного туризму.
20. Методика навчання учнів середнього шкільного віку основам сучасних фітнес-технологій.
21. Cool Games як інноваційний засіб реалізації компетентнісного підходу у фізичному вихованні НУШ.

22. Порівняльний аналіз досвіду впровадження нових видів спорту в освітній практиці українських шкіл та зарубіжних країн.
23. Використання нових видів спорту у формуванні ключових компетентностей учнів відповідно до концепції НУШ.
24. Рухливі ігри нового покоління (фрізбі, корфбол, флорбол) як інструмент формування інтересу до активного способу життя учнів у НУШ.
25. Нові види спорту у модельних програмах з фізичної культури.
26. Роль нових видів спорту у вихованні активного та здорового школяра.
27. Ігри нового покоління як інструмент боротьби з гіподинамією.
28. Використання Cool Games під час спортивних свят та дозвілля.
29. Особливості організації уроків із корфболу в школі.
30. Використання квестів у фізичному вихованні учнів середнього шкільного віку.

3. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В СПЕЦІАЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ГРУПАХ З ГІГІЄНІЧНИМ СУПРОВОДОМ»

1. Організація занять з фізичної культури в спеціальних медичних групах у концепції НУШ.
2. Гігієнічний супровід уроків фізичної культури для учнів спеціальних медичних груп.
3. Використання інноваційних технологій навчання у фізичному вихованні дітей зі спеціальними медичними показаннями.

4. Особливості планування уроків фізичної культури для школярів з порушеннями опорно-рухового апарату.
5. Використання адаптивних ігор у роботі з учнями спеціальних медичних груп.
6. Роль фізичної культури в профілактиці захворювань у дітей молодшого шкільного віку.
7. Методи контролю фізичного навантаження у спеціальних медичних групах.
8. Використання елементів фітнесу у фізичному вихованні дітей зі зниженим рівнем здоров'я.
9. Формування мотивації до занять фізичною культурою у школярів спеціальних медичних груп.
10. Гігієнічні вимоги до організації уроків фізичної культури для учнів з хронічними захворюваннями.
11. Особливості розвитку рухових якостей у дітей зі спеціальними медичними показаннями.
12. Використання засобів дихальної гімнастики у фізичному вихованні школярів.
13. Використання сучасних цифрових технологій для моніторингу фізичного стану дітей у спеціальних медичних групах.
14. Організація фізкультурно-оздоровчої роботи в умовах інклюзивного освітнього середовища НУШ.
15. Специфіка проведення уроків фізичної культури для дітей із серцево-судинними захворюваннями.
16. Рухливі ігри з урахуванням обмежених можливостей учнів спеціальних медичних груп.
17. Використання засобів ЛФК у шкільній практиці для дітей зі спеціальними медичними потребами.
18. Гігієнічний контроль за станом учнів на уроках фізичної культури.

19. Використання інноваційних форм активного відпочинку у роботі з учнями спеціальних медичних груп.
20. Педагогічні умови забезпечення безпеки учнів на уроках фізичної культури у НУШ.
21. Використання музичного супроводу та арт-терапевтичних елементів у роботі з дітьми зі зниженим рівнем здоров'я.
22. Організація фізкультурних хвилинок та активних перерв у спеціальних медичних групах.
23. Гігієнічні вимоги до спортивного інвентарю та приміщень для занять у спеціальних медичних групах.
24. Використання йоги та дихальних практик у фізичному вихованні школярів зі спеціальними потребами.
25. Педагогічний супровід учнів спеціальних медичних груп під час уроків фізичної культури.
26. Використання інтегрованих уроків фізичної культури для дітей з особливими освітніми потребами.
27. Роль учителя фізичної культури у формуванні здоров'язберезувальної компетентності учнів СМГ.
28. Застосування пульсометрії та самоконтролю у фізичному вихованні школярів спеціальних медичних груп.
29. Розробка індивідуальних програм фізичного виховання для учнів із різними захворюваннями.
30. Гігієнічне забезпечення та організація занять фізичної культури на свіжому повітрі для учнів спеціальних медичних груп.

4. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «СПОРТИВНО-АНІМАЦІЙНІ ЗАХОДИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ (теоретично-практичний курс)»

1. Теоретичні аспекти спортивної анімації

1. Сутність та завдання спортивно-анімаційної діяльності у контексті НУШ.
2. Спортивна анімація як інноваційний напрям виховної роботи в закладі освіти.
3. Теоретичні основи інтеграції спортивних і культурних заходів у практику НУШ.
4. Місце спортивної анімації у формуванні цінностей здорового способу життя школярів.
5. Роль учителя фізичної культури як організатора спортивно-анімаційних заходів.

2. Організація та проведення заходів

6. Форми і методи організації спортивно-анімаційних заходів у закладі освіти.
7. Використання квестів та ігрових технологій у спортивно-анімаційній діяльності.
8. Організація спортивних свят у початковій школі в умовах НУШ.
9. Спортивно-анімаційні програми для учнів середнього шкільного віку.
10. Підготовка та проведення інтегрованих спортивних фестивалів у школі.

3. Анімаційні технології та сучасні формати

11. Використання мультимедійних технологій у спортивно-анімаційних заходах.

Наукова праця майбутнього вчителя фізичної культури: курсова робота крок за кроком
(методичні рекомендації)

12. Сучасні фітнес-напрями (степ-аеробіка) як елемент спортивної анімації.
13. Танцювально-рухові програми у практиці спортивної анімації в школі.
14. Використання Cool Games у спортивно-анімаційній діяльності НУШ.
15. Роль національних традицій і народних ігор у спортивній анімації школярів.

4. Інклюзивність та виховний потенціал

16. Спортивно-анімаційні заходи як засіб формування інклюзивного середовища.
17. Розвиток комунікативних навичок учнів засобами спортивної анімації.
18. Виховний потенціал спортивно-анімаційних програм у школі.
19. Роль спортивної анімації у формуванні лідерських якостей учнів.
20. Спортивна анімація як чинник соціалізації школярів.

5. Практичні та прикладні аспекти

21. Організація активних перерв у школі як форма спортивної анімації.
22. Спортивно-оздоровчі табори як середовище реалізації анімаційних програм.
23. Використання флешмобів у спортивно-анімаційній діяльності НУШ.
24. Підготовка та реалізація шкільних проєктів зі спортивної анімації.
25. Спортивно-анімаційні заходи у позаурочній діяльності.

6. Аналіз досвіду та інновації

26. Порівняльний аналіз досвіду організації спортивно-анімаційних програм у школах України та Європи.
27. Використання цифрових платформ для популяризації спортивно-анімаційних заходів.

Наукова праця майбутнього вчителя фізичної культури: курсова робота крок за кроком
(методичні рекомендації)

28.Інноваційні форми спортивної анімації для дітей різного віку.

29.Розробка авторської спортивно-анімаційної програми для закладу освіти.

30.Перспективи розвитку спортивної анімації у Новій українській школі.

5. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ»

1. Концепція фізичної культури в системі Нової української школи.
2. Сучасна структура та зміст уроків фізичної культури у 1–4 та 5–6 класах НУШ.
3. Інноваційні підходи до фізкультурно-оздоровчої діяльності в умовах НУШ.
4. Використання цифрових технологій для активізації рухової діяльності дітей (вказати вік).
5. Організація інклюзивного навчання з фізичної культури у закладах загальної середньої освіти.
6. Специфіка фізичного виховання учнів спеціальних медичних груп (вказати вік).
7. Формування мотивації та сталого інтересу до фізичної культури в дітей молодшого шкільного віку.
8. Патріотичне виховання учнів засобами фізичної культури в умовах НУШ.
9. Інноваційні модулі у навчальних програмах з фізичної культури для учнів 5–6 класів НУШ.
10. Інноваційні модулі у програмах фізичної культури для учнів 6–9 та 10–11 класів закладів загальної середньої освіти.
11. Методика залучення школярів до систематичних фізкультурно-оздоровчих занять.
13. Формування теоретико-методичних знань учнів молодших, середніх і старших класів з фізичної культури.

14. Особливості та методика розвитку гнучкості у дітей молодшого шкільного віку.
15. Методика розвитку координаційних здібностей у дітей (вказати вік).
16. Розвиток основних фізичних якостей школярів (вказати вік) на уроках фізичної культури.
17. Організація художньо-спортивних свят для учнів (вказати вік).
18. Використання ігрового методу у фізичному вихованні школярів (вказати вік).
19. Організація онлайн-уроків з фізичної культури: можливості та обмеження.
20. Побудова уроку фізичної культури залежно від сезону навчального року.
21. Проблеми та перспективи організації позаурочної фізкультурно-оздоровчої діяльності дітей і підлітків.
22. Малорухливий спосіб життя дітей і підлітків: проблеми та шляхи їх подолання.
23. Аналіз варіативних модулів («Гімнастика», «Легка атлетика», «Корфбол», «Спортивні ігри», «Чирлідінг», «Військово-спортивні ігри» тощо) у програмах фізичної культури.
24. Формування потреби у здоровому способі життя в дітей та підлітків (вказати вік).
25. Розвиток сили у дітей (вказати вік).
26. Формування швидкісно-силових здібностей у дітей (вказати вік).
27. Розвиток швидкісних здібностей у дітей (вказати вік).
28. Формування витривалості у дітей (вказати вік).
29. Національні традиції фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.
30. Використання нестандартного обладнання на уроках фізичної культури в школі.
31. Організація спортивно-масової роботи у закладах загальної середньої освіти.

Наукова праця майбутнього вчителя фізичної культури: курсова робота крок за кроком
(методичні рекомендації)

32. Українські народні ігри як засіб патріотичного виховання учнів.
33. Руховий режим учнів (вказати вік) та шляхи його оптимізації.
34. Зарубіжний досвід фізичного виховання дітей та молоді (вказати країну).
35. Сучасні методики контролю фізичної підготовленості школярів.
36. Організація «Дня здоров'я» для учнів (вказати вік) у закладах загальної середньої освіти.
37. Організація та проведення спортивних змагань з (вказати вид спорту) у школі.
38. Матеріально-технічне забезпечення уроків фізичної культури в закладах освіти.
39. Організація самостійної фізкультурної діяльності учнів (вказати вік).
40. Індивідуальний підхід на уроках фізичної культури: шляхи реалізації.
41. Творчі підходи до згуртованості учнівського колективу на уроках фізичної культури.
42. Співпраця школи й батьків у розвитку фізичної культури учнів: творчі підходи.
43. Аналіз нормативно-правового та методичного забезпечення галузі «Фізична культура» (станом на 2025-2026 н.р.).
44. Інновації в оцінюванні навчальних досягнень учнів із фізичної культури.
45. Організація рухової активності школярів у дистанційних умовах.
46. Творчі підходи до організації ігрової діяльності в початковій школі.
47. Організація змагальної діяльності учнів різного віку і статі (вид спорту за вибором).
48. Досвід організації дистанційного навчання з фізичної культури (вік на вибір).
49. Сучасні оздоровчі технології у фізичному вихованні: досвід роботи з дітьми середнього шкільного віку

50. Професійний шлях і педагогічна діяльність видатних Волинських учителів фізичної культури.
51. Використання проблемного навчання на уроках фізичної культури (модуль за вибором студента).
52. Завдання та методика фізичного виховання учнів молодшого, середнього або старшого шкільного віку (на вибір).
53. Завдання та форми фізичного виховання дітей початкової школи.
54. Ігрові технології на уроках фізичної культури з дітьми (вказати вік).
55. Використання військово-фізичної системи запорізьких козаків у патріотичному вихованні школярів.
56. Взаємозв'язок патріотичного та фізичного виховання школярів.
57. Використання елементів ігрового навчання на уроках фізичної культури (модуль за вибором студента).
58. Використання сюжетних ігор і казок у процесі фізичного виховання молодших школярів.
59. Виховна діяльність учителя фізичної культури у формуванні моральних цінностей підлітків.
60. Вікові особливості розвитку рухових якостей (сила, швидкість, спритність, витривалість, гнучкість) – якість на вибір.
61. Внесок предмета «Фізична культура» у формування ключових компетентностей учнів НУШ.
62. Гігієнічні аспекти нормування фізичних навантажень у фізичному вихованні школярів.
63. Інновації у професійній діяльності вчителя фізичної культури в умовах НУШ.
64. Гігієнічні аспекти нормування фізичних навантажень для формування правильної постави в дітей (вказати вік).

65. Дозування фізичних навантажень у навчальних модулях («Гімнастика», «Легка атлетика», «Баскетбол» тощо – на вибір).
66. Дослідження фізичної підготовленості дітей (вік) за результатами тестування.
67. Дослідження розвитку фізичних якостей дітей (вік) за результатами тестування (якість на вибір).
68. Гендерні та етичні проблеми у фізичному вихованні школярів.
69. Фізичне виховання в умовах оздоровчих таборів і центрів відпочинку.
70. Передовий досвід організації позаурочної роботи з фізичного виховання у школі.
71. Теорія і методика формування рухової активності школярів у контексті НУШ.
72. Інноваційні підходи до організації уроку фізичної культури у початковій школі.
73. Використання інтегрованих уроків у фізичному вихованні як засіб формування ключових компетентностей учнів.
74. Теоретичні засади розвитку фізичних якостей дітей молодшого шкільного віку.
75. Формування мотивації до занять фізичною культурою у підлітків.
76. Використання ігрових технологій у розвитку рухової активності школярів.
77. Теорія і практика розвитку сили у дітей різного віку.
78. Сучасні підходи до розвитку витривалості учнів закладів загальної середньої освіти.
79. Особливості розвитку швидкісно-силових здібностей у підлітковому віці.
80. Використання цифрових технологій у навчанні фізичній культурі.
81. Теоретико-методичні засади фізичного виховання дітей з інклюзією.
82. Використання фітнес-технологій у шкільній програмі фізичного виховання.

Наукова праця майбутнього вчителя фізичної культури: курсова робота крок за кроком
(методичні рекомендації)

83. Формування здоров'язберезувальної компетентності учнів засобами фізичної культури.
84. Особливості планування уроків фізичної культури відповідно до модельних програм НУШ.
85. Теорія і методика розвитку координаційних здібностей школярів.
86. Використання інноваційних ігор (Cool Games, флорбол, фрізбі) у фізичному вихованні.
87. Теоретичні засади та методика оцінювання фізичної підготовленості учнів.
88. Використання інтерактивних форм організації фізичного виховання у школі.
89. Педагогічні умови ефективної взаємодії вчителя і учнів на уроках фізичної культури.
90. Фізичне виховання як чинник формування соціальних і громадянських компетентностей школярів.

ТЕМАТИКА КУРСОВИХ З ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ТУРИЗМУ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»

1. Теоретико-методологічні аспекти

1. Теорія та методика викладання туризму у школі: сучасний погляд крізь призму НУШ.
2. Туризм як освітній ресурс для формування ключових компетентностей учнів.
3. Роль шкільного туризму у концепції здоров'язберезувальної освіти.
4. Інноваційні підходи до викладання туризму в умовах реформування освіти.
5. Туризм як інтегрований освітній компонент у НУШ (зв'язок із біологією, географією, історією).

2. Організація туристичної діяльності школярів

Наукова праця майбутнього вчителя фізичної культури: курсова робота крок за кроком
(методичні рекомендації)

6. Організація навчальних туристичних походів у закладах загальної середньої освіти.
7. Туристичні змагання та квести як сучасна форма активного дозвілля учнів.
8. Використання шкільних туристичних гуртків у розвитку інтересу до фізичної культури.
9. Особливості планування і проведення туристичних занять у позаурочній діяльності.
10. Роль учителя фізичної культури в організації туристично-краєзнавчої роботи.

3. Туризм і НУШ

11. Туризм як засіб формування екологічної свідомості та громадянської активності учнів.
12. Використання шкільного туризму для розвитку підприємливості та лідерства учнів.
13. Туристичні проєкти як інструмент реалізації компетентнісного підходу у НУШ.
14. Інклюзивний підхід у викладанні туризму: можливості та виклики.
15. Туризм у формуванні командної взаємодії та навичок співпраці в учнів.

4. Інноваційні технології

16. Використання цифрових технологій у викладанні туризму (GPS-навігація, мобільні додатки).
17. Віртуальні туристичні маршрути як інноваційна форма навчання.
18. Використання STEM-підходу у викладанні туризму в школі.
19. Туризм у форматі «outdoor education»: світові тенденції та український досвід.
20. Використання технологій гейміфікації у навчанні основам туризму.

5. Туризм у вихованні особистості

Наукова праця майбутнього вчителя фізичної культури: курсова робота крок за кроком
(методичні рекомендації)

21. Вплив туристичної діяльності на формування здорового способу життя школярів.
22. Туризм як засіб розвитку стресостійкості та адаптивності учнів.
23. Роль шкільного туризму у формуванні національно-патріотичної свідомості.
24. Туризм як інструмент профілактики девіантної поведінки підлітків.
25. Вплив туристичних походів на розвиток емоційного інтелекту учнів.

6. Порівняльний аналіз і перспективи

26. Порівняльний аналіз досвіду викладання туризму в українських і європейських школах.
27. Сучасні інноваційні програми з туризму для дітей і підлітків.
28. Туристично-краєзнавча діяльність як ресурс розвитку місцевої громади.
29. Перспективи впровадження освітніх програм з туризму у шкільну практику України.
30. Розробка авторської програми з викладання туризму для закладу загальної середньої освіти.